

PATVIRTINTA  
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus  
2025 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. V1-116 (1.3)  
(Vilniaus lietuvių namų direktoriaus  
2026 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. V1-33 (1.3)  
redakcija)

## DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO VILNIAUS LIETUVIŲ NAMUOSE TVARKOS APRAŠAS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dirbtinio intelekto naudojimo Vilniaus lietuvių namuose tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI) atsakingo naudojimo Vilniaus lietuvių namų (toliau – Lietuvių namai) veikloje principus, užtikrinant informacijos saugumą, privatumą, etiką, skaidrumą ir teisėtumą.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – užtikrinti, kad DI būtų naudojamas atsakingai, etiškai ir ugdymo procesą stiprinančiai. DI priemonių naudojimas turi padėti mokiniams ugdytis kritinio mąstymo, akademinio sąžiningumo ir skaitmeninio raštingumo kompetencijas.

3. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

**Dirbtinis intelektas (DI)** – skaitmeninės technologijos, galinčios apdoroti duomenis, generuoti tekstą, vaizdą, garsą ar kitą turinį, imituojančios žmogaus mąstymo ir kūrybos procesus (pvz., „ChatGPT“, „Copilot“, „DALL·E“).

**DI naudojimasis** – procesas, kai mokinys, mokytojas ar kitas bendruomenės narys pasitelkia DI mokymosi, darbo ar kūrybos tikslams.

**Akademiniis sąžiningumas** – principas, pagal kurį mokinio darbas atspindi jo paties pastangas ir žinias, o DI sugeneruotas turinys tinkamai pažymimas.

**Asmens duomenys** – bet kokia informacija, leidžianti tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti asmenį (vardas ir pavardė, adresas, nuotrauka, mokymosi rezultatai ir pan.).

**Skaidrumas** – aiškus nurodymas, kokia apimtimi ir kokiais tikslais buvo naudotas DI.

Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR) ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis dėl skaitmeninių technologijų naudojimo ugdymo procese.

### II SKYRIUS BENDRIEJI DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO PRINCIPAI

4. DI įrankių naudojimas grindžiamas šiais pagrindiniais principais: skaidrumo ir etiškumo, kritiškumo, pagarbos autorių teisėms.

5. Skaidrumo ir etiškumo principas – DI įrankių naudotojas įrankius turi naudoti sąžiningai ir atsakingai, o naudodamas DI įrankių duomenis turi nurodyti, jog turinį sugeneravo DI įrankiai, kai to reikalauja atliekamo darbo pobūdis.

6. Kitiškumo principas – DI įrankių naudotojas, kuris naudojami įrankių turiniu, turi patikrinti gautą informaciją remiantis kitais šaltiniais, o gautą informaciją vertinti kritiškai.

7. Pagarbos autorių teisėms principas – naudodamasis DI įrankiais naudotojas neturi pažeisti kitų asmenų autorinių teisių, o sugeneruotas tekstas, vaizdas, garsas neturi būti pateikiamas kaip savo.

8. DI priemonės Vilniaus lietuvių namuose naudojamos siekiant ugdyti mokinių skaitmeninę, informacinę, kūrybiškumo, kritinio mąstymo ir problemų sprendimo kompetencijas. DI gali būti taikomas kaip mokymosi, kūrybos, tyrinėjimo ir refleksijos priemonė, tačiau negali pakeisti mokinio savarankiško mokymosi proceso.

### **III SKYRIUS**

#### **LEIDŽIAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠO SUDARYMO IR TVIRTINIMO TVARKA**

9. Lietuvių namai sudaro leidžiamų DI priemonių sąrašą (1 priedas).

10. Į sąrašą negali būti įtrauktos DI priemonės, kurios:

10.1. naudoja emocijų atpažinimą;

10.2. vykdo biometrinį sekimą;

10.3. atlieka socialinį reitingavimą;

10.4. neatitinka duomenų apsaugos reikalavimų.

### **IV SKYRIUS**

#### **DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO(SI) TAISYKLĖS**

11. Mokiniai, naudodamiesi DI priemonėmis, privalo laikytis šių taisyklių:

11.1. aiškiai nurodyti, kokia DI priemone ir apimtimi naudotasi, rengiant priemonę, pranešimą bei vykdant veiklą;

11.2. nenaudoti DI vietoje savo darbo (pvz., referatų, rašinių, namų darbų visiškai sugeneruotų DI);

11.3. neįvesti į DI sistemą savo ar kitų asmenų asmens duomenų;

11.4. neviešinti mokyklos dokumentų ar konfidencialios informacijos DI priemonėse;

11.5. naudoti DI tik tais atvejais, kai tai leidžia mokytojas ar užduoties pobūdis ir nurodyti kokia apimtimi DI turinys koreguotas.

12. Mokytojai, taikydami DI pamokose, privalo užtikrinti, kad:

12.1. būtų aiškiai paaiškinta DI naudojimo paskirtis ir ribos;

12.2. mokiniai būtų supažindinti su akademinio sąžiningumo principais;

12.3. būtų užtikrintas mokinių asmens duomenų ir konfidencialios informacijos saugumas;

12.4. netoleruoti visa apimančio DI naudojimo;

12.5. kritiškai vertinti DI naudojimo įtaką mokinių mokymuisi.

## **V SKYRIUS RIZIKŲ IR ATSAKINGO NAUDOJIMO UŽTIKRINIMAS**

13. Naudojant DI turi būti atsižvelgiama į galimas rizikas:

13.1. klaidingos ar netikslios informacijos pateikimą;

13.2. perteklinį priklausomumą nuo DI;

13.3. autorių teisių neapibrėžtumą.

14. DI sugeneruota informacija negali būti laikoma patikimu šaltiniu be patikros.

15. Atsakomybė už galutinį turinį visais atvejais tenka naudotojui.

## **VI SKYRIUS DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO LIETUVIŲ NAMUOSE RIBOJIMO ATVEJAI IR IŠIMTYS**

16. DI naudojimas Lietuvių namuose ribojamas šiais atvejais, kai:

16.1. DI naudojamas plagijavimo, apgaulės ar akademinio nesąžiningumo tikslais;

16.2. į DI sistemas įvedami asmens duomenys ar konfidenciali informacija;

16.3. DI priemonės trukdo pamokai ar kitai ugdomajai veiklai;

16.4. neleidžia naudoti mokytojas ar kitas veiklos vadovas.

17. DI gali būti naudojamas išimtiniais atvejais:

17.1. mokytojo arba švietimo pagalbos specialisto nurodymu pamokų ar projektinės veiklos metu iš anksto sutarus, kokie įrankiai bus naudojami ir kaip bus vertinamas toks darbas;

17.2. mokymosi pagalbos tikslais (pvz., mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ar mokymosi sunkumų);

17.3. mokiniams savarankiškai ruošiantis, kai DI naudojamas idėjų generavimui, užduočių aiškinimuisi, kalbų mokymuisi, bet ne galutinių atsakymų pateikimui;

17.4. užklasinėje veikloje (kūrybiniuose, technologiniuose, tyrimų projektuose), jei laikomasi skaidrumo principo.

17.5. diferencijuojant pagal mokinių amžių, ugdymo pakopą ir poreikius. Jaunesnių mokinių DI naudojimas vykdomas tik su mokytojo priežiūra.

## **VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

18. Su DI naudojimosi tvarkos aprašu klasių vadovai supažindina mokinius iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 15 d.

19. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) su tvarkos aprašu supažindinami per elektroninį dienyną TAMO.

20. Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai informuoja ir konsultuoja mokinius bei tėvus apie DI naudojimo galimybes, rizikas ir taisykles.

21. Tvarkos aprašas skelbiamas Lietuvių namų interneto svetainėje.

22. Šis tvarkos aprašas gali būti pakeistas ar papildytas, pasikeitus teisės aktams ar esant būtinybei. Papildytas ar pakeistas tvarkos aprašas tvirtinamas Vilniaus lietuvių namų direktoriaus įsakymu.

---

### VILNIAUS LIETUVIŲ NAMUOSE LEIDŽIAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

| Eil. Nr. | Priemonės pavadinimas              | Aprašas / taikymo sritis / ribojimai                                                                                                                                     | Tipas                                                      | Rekomendacijos                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | <b>Alfa klasė</b>                  | 5–8 ir I–IV G klasėse matematikos mokymasis:<br>- pagalba ruošiant namų darbus, pasiruošiant kontroliniams ir egzaminams;<br>- interaktyvios užduotys, personalizavimas. | Edukacinis DI (tutorius / generavimo ir analizės priemonė) | Rekomenduojama sudaryti duomenų tvarkymo sutartį.                                                                                                                                                                                                     |
| 2.       | <b>ChatGPT (OpenAI)</b>            | Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti tekstus, santraukas, klausimus, idėjas.                                                                                   | Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)                       | Rekomenduojama naudoti tik su mokytojo priežiūra. Pasitikrinti, ar priemonės nustatymuose išjungtas DI modelio mokymas. Reikalinga Lietuvių namų paskyra ir tėvų sutikimas. Asmeninėse ir viešose paskyrose naudoti tik viešai prieinamą informaciją. |
| 3.       | <b>Clever Forever Education AG</b> | DI valdomos edukacinės žaidimų pamokos 3–6 metų vaikams:<br>- skaitymas,<br>- matematika,<br>- fizinis aktyvumas.                                                        | Žaidimų pamokos / DI valdymas (pritaikymas)                | Rekomenduojama naudojimo sąlygose patikrinti nuostatas dėl amžiaus kontrolės, reikalingas tėvų sutikimas.                                                                                                                                             |
| 4.       | <b>DeepL Write / Translate</b>     | Naudojamas vertimams ir kalbai taisyti.                                                                                                                                  | Kalbos DI (vertimas)                                       | Rekomenduojama naudojimo sąlygose patikrinti nuostatas dėl amžiaus kontrolės, reikalingas tėvų sutikimas. Rekomenduojama Lietuvių namų licencija su modelio mokymo išjungimu.                                                                         |
| 5.       | <b>Duolingo Max (su DI)</b>        | Kalbų mokymosi programa su DI pritaikyta grįžtamojo ryšio sistema (paaiškinimai, taisymai).                                                                              | Generatyvinis DI (mokymosi pagalba)                        | Yra amžiaus apribojimų. Reikalingas tėvų sutikimas.                                                                                                                                                                                                   |
| 6.       | <b>EDITAI</b>                      | DI priemonė mokytojams, padedant kurti realybei pritaikytas, tarpdisciplinines projektų pamokas.                                                                         | DI priemonė / Generatyvinis                                | Sugeneruoti su DI pamokų planai turi būti peržiūrėti žmogaus.                                                                                                                                                                                         |

| Eil. Nr. | Priemonės pavadinimas                   | Aprašas / taikymo sritis / ribojimai                                                                                                                                    | Tipas                                         | Rekomendacijos                                                                                                                                                                        |
|----------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          |                                         |                                                                                                                                                                         | DI (pamokų planai / turinys)                  |                                                                                                                                                                                       |
| 7.       | <b>Eduaide.ai</b>                       | DI priemonė, skirta mokytojams, padeda kurti grafines organizavimo priemones, edukacines žaidynes, pamokų medžiagą.                                                     | Analitinis DI                                 | Rekomenduojama priemonę naudoti su Lietuvių namų paskyra.                                                                                                                             |
| 8.       | <b>Eduten</b>                           | Matematikos mokymosi platforma su DI grįžtamuju ryšiu ir pažangos analize.                                                                                              | Analitinis DI (mokymosi analizė)              | Rekomenduojama priemonę naudoti su Lietuvių namų paskyra.                                                                                                                             |
| 9.       | <b>Elicėjus</b>                         | 5–8 ir I–IV G klasėse savivaldus matematikos mokymasis:<br>- užduočių analizė,<br>- personalizuotos trajektorijos,<br>- vaizdo ir praktinės užduotys, - rekomendacijos. | Mokomo(si) platforma                          | Rekomenduojama naudoti su Lietuvių namų paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi.                                                                                                          |
| 10.      | <b>Gamma App</b>                        | DI pristatymų kūrimo priemonė (PowerPoint alternatyva). Naudoja įvestą tekstą generuodama skaidres.                                                                     | Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)          | Rekomenduojama naudoti su viešais prieinamais duomenimis kūrybiniais tikslams, pristatymams.                                                                                          |
| 11.      | <b>Gemini (google)</b>                  | Pokalbių DI, padedantis atsakyti į klausimus, paaiškinti sąvokas, rasti informaciją.                                                                                    | Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)          | Rekomenduojama naudoti su Lietuvių namų paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi. Rekomenduojama naudoti Google Workspace for Education aplinkoje.                                         |
| 12.      | <b>Grammarly (Business / Education)</b> | Kalbos taisymas, stiliaus ir aiškumo rekomendacijos, tono analizė, plagiato patikra.                                                                                    | Kalbos DI (redagavimas, generatyvinė pagalba) | Rekomenduojama naudoti su Lietuvių namų paskyra (Business / Education), reikalinga duomenų tvarkymo sutartis.                                                                         |
| 13.      | <b>Identific</b>                        | Tekstų sutapčių tikrinimas ir DI turinio indikacijos.                                                                                                                   | Akademiniio sąžiningumo tikrinimo priemonė    | Rekomenduojama naudoti su duomenų tvarkymo sutartimi. Draudžiama priimti drausminius sprendimus ar vertinti mokinio sąžiningumą remiantis vien tik DI detekcijos įrankių rezultatais. |
| 14.      | <b>LearnLab AI</b>                      | Platforma, skirta interaktyvioms pamokoms ir refleksijoms, naudoja DI atsakymų analizei.                                                                                | Generatyvinis / analitinis DI (švietimas)     | Rekomenduojama naudoti su mokytojo / tėvų priežiūra:<br>- jei DI priemonė vertina mokymosi rezultatus,<br>- gali būti priskirta prie didelės rizikos DI priemonių.                    |

| Eil. Nr. | Priemonės pavadinimas                 | Aprašas / taikymo sritis / ribojimai                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Tipas                                    | Rekomendacijos                                                                                                                                                       |
|----------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15.      | <b>Leya AI, UAB</b>                   | DI – pagrįstas anglų kalbos „mokytojas“, skirtas profesionalams, pokalbių su DI įvertinimai realiu laiku.                                                                                                                                                                                                                      | Kalbos DI / Vertinimo DI                 | Rekomenduojama naudoti su duomenų tvarkymo sutartimi. Jei DI priemonė vertina mokymosi rezultatus, gali būti priskirta prie didelės rizikos DI priemonių.            |
| 16.      | <b>Mathos AI</b>                      | DI – matematikos „sprendėjas“ ir asmeninis „mokytojas“, sprendžia problemas su paaiškinimais.                                                                                                                                                                                                                                  | Programėlė / Analitinis generatyvinis DI | Rekomenduojama naudoti su mokytojo ar tėvų priežiūra.                                                                                                                |
| 17.      | <b>Microsoft Copilot (Office 365)</b> | Integruotas į Office 365 aplinką (Word, Excel, Outlook), naudojamas raštvedybai, ataskaitoms, santraukoms. Duomenys apdorojami pagal Microsoft Education licencijas.                                                                                                                                                           | Vidinė integracija                       | Rekomenduojama naudoti Lietuvių namų valdomoje Office 365 aplinkoje.                                                                                                 |
| 18.      | <b>Midjourney</b>                     | Vaizdų generavimo priemonė. Naudoja vartotojo įvestį kuriant paveikslus. Gali būti naudojama kūrybinėms veikloms (dailei, dizainui).                                                                                                                                                                                           | Generatyvinis DI (vaizdas)               | Užtikrinti, kad naudojant nebūtų pažeidžiamos autorių ir kitų subjektų teisės į kūrinius, prekių ženklus, patentus ir kitus intelektinės nuosavybės teisės objektus. |
| 19.      | <b>Moodle</b>                         | DI įrankiai kursų aplinkoje: teksto, santraukų ir grafikos generavimas, funkcijos „paaiškinti / apibendrinti, galimas integravimas su išoriniais DI tiekėjais (pvz., OpenAI, Azure ir kt.). Ribojimai: duomenų apdorojimą atlieka išorinis tiekėjas; kokybė ir rizika priklauso nuo pasirinkto paslaugų teikėjo bei nustatymų. | LMS su DI posisteme (integracijos)       | Naudojama mokytojų pasirengimui, planavimui ir klasės medžiagai kurti. Jei yra integracijos su išorės DI tiekėjais, būtina rizikas vertinti atskirai.                |
| 20.      | <b>NotebookLM (Google)</b>            | DI „tyrimo partneris“: įkeliami šaltiniai (PDF, Docs, URL, YouTube, garso), o priemonė kuria santraukas, studijų gaires, garso / vaizdo apžvalgas, atminties korteles. Tinka pamokoms planuoti, mokinių projektams, administraciniam dokumentams ruošti (juodraščiai).                                                         | Generatyvinis analitinis DI (švietimas)  | Rekomenduojama naudoti su Lietuvių namų paskyra.                                                                                                                     |
| 21.      | <b>Otter.ai</b>                       | Automatiškai transkribuoja klasės pokalbius / susitikimus / klausimų ir atsakymų sesijas ir generuoja santraukas.                                                                                                                                                                                                              | Transkripcijos / pokalbių analizės DI    | Rekomenduojama naudoti su duomenų tvarkymo sutartimi.                                                                                                                |

| Eil. Nr. | Priemonės pavadinimas | Aprašas / taikymo sritis / ribojimai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Tipas                                                                                         | Rekomendacijos                                                                                        |
|----------|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 22.      | <b>Promova</b>        | DI pagrįsta kalbų mokymosi platforma, palaiko disleksijos režimą ir daugybę kalbų kursų.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Platforma / Kalbos DI (adaptacinis)                                                           | Rekomenduojama naudoti su duomenų tvarkymo sutartimi.                                                 |
| 23.      | <b>QANDA</b>          | Matematikos uždavinių sprendimų platforma – mokinys fotografuoja uždavinį, DI analizuoja ir pateikia sprendimo žingsnius.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                               | Rekomenduojama naudoti kaip pagalbinę mokymosi priemonę užtikrinant duomenų saugą.                    |
| 24.      | <b>Scite.ai</b>       | DI įrankis, skirtas mokslinių straipsnių paieškai ir analizei. Pateikia citavimų kontekstą – ar straipsnis remiamas, ar kritikuojamas. Naudojamas rašant referatus, projektus, mokytojų tyrimams.                                                                                                                                                                                                             | Analitinis DI (mokslinių šaltinių analizė)                                                    | Rekomenduojama mokytojams, mokiniams vyresnėse klasėse, ypač integruotam STEAM ir tiriamajam mokymui. |
| 25.      | <b>Spotiself</b>      | Mokinio pažangos ir karjeros planavimo platforma.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Platforma / Veiklų aplankas, DI kompetencijų analizė.                                         | Reikalinga Lietuvių namų paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis.                                        |
| 26.      | <b>Sonaro</b>         | CRM, sąskaitų išrašymas, personalo valdymas (HRM), produktų informacijos valdymas (PIM), nekilnojamojo turto ir kokybės valdymas (EVA).                                                                                                                                                                                                                                                                       | Administracinis įrankis mokykloms (DI) – dokumentų analizės, generavimo ir planavimo priemonė | Reikalinga Lietuvių namų paskyra, duomenų tvarkymo sutartis.                                          |
| 27.      | <b>Upwisy 2.0</b>     | Naujos kartos dirbtinio intelekto mikro mokymosi sistema, sukurta įmonėms ir švietimo organizacijoms. Upwisy 2.0 automatiškai kuria, adaptuoja ir vertina mokymosi turinį pagal vartotojo žinių lygį, pažangos duomenis ir veiklos kontekstą. Integruota žaidybinimo, įsitraukimo bei personalizuoto grįžtamojo ryšio sistema leidžia efektyviai ugdyti įgūdžius ir matuoti mokymosi rezultatus realiu laiku. | Mokymosi valdymo sistemos / Adaptacinis mikro mokymasis su DI                                 | Rekomenduojama mokyklos paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis.                                         |